

טיפים לבטיחות ובריאות לעבודה ברפת

מק"ט 213010019

מרכז מידע: 9214*
www.osh.org.il

בטיחות לרפתנים

טיפול ביונקים

מקום/תהליך: הכנת חלב והגמעת יונקים.
ליקוי/סיכון: החלקה.
דרך לשיפור: שימוש במגף עם סוליה בעלת מקדם חיכוך גבוה.

חליבה

מקום/תהליך: חיטוי/חליבה.
ליקוי/סיכון: הצלפת זנב.
דרך לשיפור: שימוש במשקפי מגן.
 הקפדה על קיצור שיער הזנב.

מכונות נייחות

מקום/תהליך: בדיקת בודק מוסמך.
ליקוי/סיכון: היעדר בדיקת בטיחות ע"י מהנדס בודק מוסמך.
דרך לשיפור: לבדוק (ע"פ חוק) את קולט האוויר של המדחס אחת ל- 26 חודשים.

מכונות ניידות:

מקום/תהליך: מיגון קרדן.
ליקוי/סיכון: מיגון קרדן לא תקין/לא קיים.
דרך לשיפור: להתקין מגן קרדן תקין.

בטיחות לרפתנים

סככות:

מקום/תהליך: עבודה בגובה.

ליקוי/סיכון: היעדר הסמכת

עובדים.

דרך לשיפור: ע"פ חוק אין

לאפשר לעובדים

(כולל קבלן ועובדיו)

לעבוד בגובה ללא הסמכה

מתאימה. יש לוודא תעודת

הסמכה תקפה.

יש למנוע עליה לא מבוקרת

לגג הרפת.

מקום/תהליך: בורות זבל.

ליקוי/סיכון: היעדר גידור ושילוט.

דרך לשיפור: לוודא שבורות

הזבל מגודרים ומשולטים

בשלט המזהיר מפני

סכנת טביעה.

מקום/תהליך: אחסון כלי עבודה.

ליקוי/סיכון: פציעה עקב התקלות בכלי עבודה ידניים.

דרך לשיפור: להתקין מתקן ייעודי לאחסון כלי עבודה.

כדוגמת מגרפות וקלשונים

בטיחות לרפתנים

חומרי הדברה/חיטוי

מקום/תהליך: אחסון

ליקוי/סיכון: סוגים של חומרי הדברה וחיטוי מאוחסנים בערבוביה.

דרך לשיפור:

להפריד באחסון בין סוגים שונים של חומרי הדברה וחיטוי.

להתקין שילוט אזהרה מתאים "זהירות - חומרים מסוכנים".

אין לאחסן חומרים וטרינריים במקרר מזון.

ליקוי/סיכון: אחסון חומרי הדברה לא וטרינריים.

דרך לשיפור: להרחיק חומרי הדברה לא וטרינריים

משטח הרפת או לחילופין לאחסן חומרים אלו במקום סגור ונפרד מחומרים וטרינריים.

רשיונות נהיגה

מקום/תהליך: טרקטור/שופל

ליקוי/סיכון: נהיגה ללא רשיון מתאים.

דרך לשיפור: לוודא שכל מי שמפעיל טרקטור הנו בעל רשיון נהיגה מתאים.

בטיחות לרפתנים

חלל מוקף

מקום/תהליך: בורות בויב/מיכל חלב/סילו תערובת.
ליקוי/סיכון: סיכוני חנק והרעלות.
דרך לשיפור: לקבוע נוהל עבודה במקום מוקף.
 להדריך את העובדים בנושא, לספק להם ציוד מתאים ולפקח על ביצוע הנוהל.

תעבורה ומעברים

מקום/תהליך: חצר בעלי החיים/בור חליבה.
ליקוי/סיכון: נפילות/החלקות.
דרך לשיפור: להוסיף מעברי אדם לכניסה לחצר בעלי החיים. התקנת ידית אחיזה ליד המדרגות המובילות לבור החולבים.

גנרטור חירום/מערכת חשמל

מקום/תהליך: חשמל
ליקוי/סיכון: היעדר בדיקת בטיחות.
דרך לשיפור: ביצוע בדיקת בטיחות לגנרטור ולמערכות החשמל ברפת ע"י חשמלאי מוסמך.

ארגונומיה לרפתנים

מה היא ארגונומיה?

ארגונומיה עוסקת בהתאמת סביבת העבודה לעובד במטרה להפחית את העומסים המצטברים בגוף במהלך היום וכדי לשפר את יעילות העבודה. הארגונומיה משפרת את נוחות העובד ועוזרת לשמור על הגב, הכתפיים, הרגליים ועוד.

מה ניתן לעשות כדי לעזור לעצמי?

אחסנו חפצים בגובה ביניים בין הברך לכתף. הרמה מהרצפה או מעל גובה הכתף מקשה על הגב והכתפיים!

הפנו את מרכז הגוף לעבודה. פיתול וכיפוף הגב מקשים על ביצוע העבודה ועל הגב.

החזיקו את העבודה קרוב לגוף. עבודה במרחק מן הגוף מגבירה את העומס על הגב והכתפיים.

השתמשו בשתי הידיים באופן סימטרי ככל האפשר; החליפו בין הידיים. עבודה סימטרית שומרת על הגוף. בצעו "מיני-הפסקות" של מספר שניות לשחרור הפרקים ומתיחת השרירים. ראו הצעות בהמשך.

במכון החליבה:

היעזרו בטיפים של עובדים ותיקים: לדוגמה, איתור פיטמת העטין על ידי מישוש במקום כיפוף הצוואר.

ארגונומיה לרפתנים

הישענו על מעקה במת החליבה במקום להושיט ידיים רחוק מהגוף. השתמשו בצידוד מגן - חלוק, כפפות, מגפיים.

ביונקיה:

- ניקיון כלובים** – היעזרו בשופל או בטרקטור להזזת הכלובים; העדיפו כלובים קלים או פריקים.
- הגמעת יונקים בבקבוק** – היצמדו ככל האפשר לעגל; הישענו על הכלוב אם אפשר; היעזרו במתקני הגמעה כגון פטמת מוצץ צפה או קשים.
- טיפול במזון** – אחסנו את שקי המזון בגובה ביניים ובמקום נגיש; הכינו את המזון על שולחן או ספסל בגובה נוח.
- בהרמת משאות ידנית** כמו שקים, חלקו את המשקל ואת זמן העבודה.
- נשיאת דליים** – רפדו את ידיות הדלי לנשיאה נוחה יותר. ניידו דליים במתקנים או בעגלות, או השתמשו בצינור. חלקו כד חלב של 25 ליטר לשני כדים/דליים.
- ניוד ולד לאחר המלטה** – היעזרו במריצה/עגלה/שופל. הקפידו למתוח את הגב לאחר המאמץ.

ארגונומיה לרפתנים

בקלטור:

כוונו את המושב לפי מידותיכם ומשקלכם טרם תחילת העבודה.
כוונו את המראות כדי לאפשר ישיבה נוחה.
וודאו לחץ אוויר תקין בגלגלים להפחתת טלטול ורטט.
מיתחו את הגב בעדינות לפני ואחרי העבודה.

מתיחות לגב ולידיים לביצוע במהלך יום העבודה

תנועתיות של מספר שניות כל רבע שעה
תעזור לשמור על הגב והידיים!

מתיחות לגב

1. מתחו את הגב כלפי מעלה תוך שילוב אצבעות והפניית כפות הידיים לתקרה. יישרו את המרפקים ככל האפשר.

2. עמדו בפיסוק קל והנח ידיים על הגב התחתון. הסיעו את האגן לפנים, ואת הגב העליון לאחור וחזרו לעמדת המוצא. בצעו מספר פעמים, בתנועות עדינות!

סיבובי כתפיים

סובבו את הכתפיים לאחר בסיבובים גדולים ככל האפשר. הקפידו לרפות את הזרועות והצוואר והימנעו מלערב תנועה של מרפקים. בצעו עד 10 סיבובים; הפכו את הכיוון.

מתיחת האמה

כשכף היד פונה מעלה והמרפק ישר, מתחו את כף יד ימין בעדינות כלפי מטה בעזרת יד שמאל. חזרו על המתיחה בעדינות בצד השני. (ראו איור)
הפכו את כף היד כלפי מטה; בצעו מתיחה עדינה כלפי מטה. (לא מאויר)

גיהות לרפתנים

(בריאות העובד)

הרפתנים במשקי החלב חשופים במהלך עבודתם למספר רב של גורמי סיכון בריאותיים. כדי למנוע התפתחות של מחלות מקצוע מוצעים להלן מספר טיפים לעבודה בטוחה ברפת.

הכנה וחלוקת מזון:

מומלצת עבודה בכלים בעלי תא מפעיל סגור מצויד במערכת אוורור/מיזוג הכוללת מסנן HEPA. בכלים בעלי קבינה פתוחה - העובד ישתמש במסכת הגנה אף/פה מסוג P3. בעת חשיפת תחמיץ ופתיחת בלות חציר - יש להשתמש במסכת הגנה אף/פה מסוג P3. בטיפול בחומרים בהכנת המזון, כגון בסודה קאוסטית, יש להשתמש במשקפי מגן, מסכת אף/פה וכפפות מתאימים להגנה בפני החומר.

מכון חליבה:

הפעלת המאווררים לשיפור חילוף האוויר ולצמצום ריכוז הגורמים הביולוגיים, האבק והגזים באוויר. שימוש במשקפי מגן וכפפות ייעודיות בעת טיפול בחומרי החיטוי. מיקום משטף עיניים בסמוך לאזור הטיפול בחומרי החיטוי.

גיהות לרפתנים

(בריאות העובד)

טיפול ביונקים ובפרות:

שימוש בכפפות במגע עם פרות, עגלים והפרשותיהם. שימוש במסכת אף/פה P3 בזמן ניקוי כלובים והחלפת מצעים לעגלים.

שימוש בכפפות וסינר במהלך החליבה. מומלץ שימוש במשקפי מגן כהגנה בפני היוד ופגיעות הזנב בעיניים.

שימוש במסכת אף/פה P3 ומשקפי מגן בזמן ניקוי חצר ההמתנה. אם משתמשים בזרם מים בלחץ - יש להשתמש גם באמצעים להגנת השמיעה.

הפעלת המאווררים בסככות לצמצום ריכוז הגורמים הביולוגיים, האבק והגזים באוויר.

זהירות מיוחדת כוללת שימוש באמצעי מיגון אישיים, בטיפול בבעלי חיים חולים ובהפרשותיהם.

אחסון תרופות וחומרי חיטוי והדברה:

אחסון חומרים במיתקן ייעודי, **בנפרד ממזון**.

הפרדה באחסון בין סוגי חומרים, כגון בין חומר בסיסי (יומי) לחומר חומצי (שבועי).

הקפדה על אחסון החומרים **באריזה המקורית** בלבד, כולל התווית המציינת את שם החומר, הסיכונים העיקריים ואמצעי ההגנה הנדרשים.

גיהות לרפתנים

(בריאות העובד)

טיפול בזבל:

הפעלת המאוררים בסככות בעת ביצוע הקילטור. שימוש במסכת אף/פה P3 בזמן קילטור וטיפול בבורות הזבל. חבישת פצעים ושריטות, גם אם הם מתחת לשרוולים. שימוש באוזניות או אטמים בזמן נסיעה בכלים ללא תא מפעיל סגור.

תחזוקת מתקנים/כלים:

שימוש במסכת אף/פה P3 בניקוי באמצעות אוויר דחוס. שימוש באוזניות או אטמי אוזניים בזמן ניקוי באוויר דחוס.

המלצות כלליות לעובד ברפת

היגיינה אישית:

להקפיד על שטיפת ידיים וחלקי גוף חשופים במים וב־סבון לאחר כל יציאה מסככות גידול בעלי חיים, במיוחד לאחר מגע/טיפול בהם ובמיוחד לפני אכילה ושתייה.

שימוש בזרם אוויר דחוס:

להימנע משימוש בזרם אוויר דחוס לניקוי אזורי עבודה, מיתקנים, כלי עבודה, כלי רכב ובגדים.

אכילה, שתייה ועישון:

יש להימנע מאכילה, שתייה ועישון באזורי העבודה. אכילה, שתייה ועישון יתבצעו אך ורק בחדר ייעודי לכך.

הדרכה:

הדרכה בנוגע לכל הסיכונים הקיימים ברפת, מניעתם וההגנה מפניהם.

הכרת תכונות, סיכונים ואמצעי ההגנה הנדרשים לגבי חומרים בהם משתמשים ברפת, על פי דפי הבטיחות שלהם.